

Aftenposten
Sjefredaktør Trine Eilertsen
trine.eilertsen@aftenposten.no

15. november 2023

Norsk Presseforbund
v/Arild Kveldstad
arild.kveldstad@presse.no

Revisjon av VVP 2.8: Høringssvar fra Aftenposten

Vi viser til [VVP 2.8-utvalgets rapport og innstilling](#) og Presseforbundets invitasjon til å avgi høringssvar.

Bakgrunn

Aftenposten var en av initiativtakerne til den prosessen som nå har endt med en rapport og en innstilling om ny tekst i VVP 2.8. Vi ønsket denne revisjonen fordi vi mener den eksisterende teksten har svakheter og bør endres. Aftenposten deltok også på innspillmøtet på Pressens hus 18. januar 2023. Da delte vi våre synspunkter og presenterte et forslag til ny tekst.

Konklusjon

Aftenposten støtter VVP 2.8-utvalgets innstilling til endringer i Vær varsom-plakaten. Utvalgets arbeid svarer godt på det grunnleggende spørsmålet om *hvorfor* plakaten må endres. Forslaget til ny tekst ivaretar de viktigste hensynene på området:

1) Et absolutt krav om at journalistikkens troverdighet ikke må skades. 2) Krav om åpenhet om finansieringskilder. 3) Et verktøy for PFU til å slå ned på kritikkverdig praksis.

Begrunnelse

1. Dagens tekst:

Aftenposten er enig i utvalgets betraktninger om problemene ved dagens ordlyd i VVP punkt 2.8. Vi nevner kort tre av de største:

- Sjangeravgrensningene i dagens tekst fungerer dårlig som presseetiske grensemarkører. Et godt eksempel er at nyhetsjournalistikk som omhandler sport, kan defineres som sportsjournalistikk. Dermed er det dekning i VVP for å tillate sponning.
- Begrepet sponning er i seg selv blitt et problem fordi det i journalistisk sammenheng nærmest indikerer noe kritikkverdig, for eksempel uakseptable gjentelser eller samrøre. Begrepet er heller ikke nærmere definert, og det er

uklart hva slags finansieringskilder det inkluderer og hva en sponsoravtale innebærer.

- Flere mediehus og andre aktører selger i dag sponsorater tilknyttet journalistiske prosjekter, produkter og formater tilknyttet aktualitetsjournalistikk. Denne virksomheten bryter strengt tatt med VVP, men den oppleves i liten grad som problematisk fordi sponsoratene i stor grad ligner tradisjonelle annonseformater. Det undergraver presseetikken og respekten for VVP når teori og praksis er i utakt på denne måten og reglene ikke følges.

2. Forslaget til ny tekst

Utvalget løser de nevnte problemene med forslaget til ny tekst. Etter Aftenpostens vurdering er det viktigste hensynet godt ivaretatt: Journalistikkens frie og uavhengige rolle. Forslaget understreker på en meget tydelig måte at en forutsetning for å akseptere ekstern finansiering, er at eksterne krefter ikke skal påvirke journalistiske valg. Finansieringen må ikke skje på bekostning av journalistikkens troverdighet.

Samtidig åpner forslaget for å tillate en ryddig, tillitvekkende og transparent finansiering av journalistikk. Det er verdt å minne om at Presseforbundet i 2019 bestilte [en ekspertvurdering](#) fra Jens Barland, førsteamanuensis i medieledelse og innovasjon ved NTNU og Svein Brurås, professor i journalistikk ved Høgskulen i Volda. Deres utredning fant mange av de samme problemene og løsningene som 2.8-utvalget har gjort. Dermed peker to grundige arbeider, begge bestilt av Presseforbundet, i samme retning. Dette bør tillegges stor vekt.

Utvalgets forslag innebærer at PFU vil få et anvendelig verktøy til å slå ned på all form for finansiering som truer mediens uavhengighet og troverdighet. Teksten innebærer også at det stilles tydelige krav til transparens og merking. Dette vil styrke mediens troverdighet.

Utvalget ønsker å legge til ordet «sannhetssøkende» i siste setning av VVP punkt 2.1, slik at formuleringen blir: «Redaktøren skal verne om redaksjonens produksjon av fri, uavhengig og sannhetssøkende journalistikk»

Aftenposten støtter også dette forslaget med samme begrunnelse som er gitt i utvalgets rapport.

Vennlig hilsen
Aftenposten

Trine Eilertsen
sjefredaktør

Morten Andersen
stabssjef